

Zorgplicht is lakmoesproef voor de politiek

Simon Lelieveldt

Vorige maand stuurde minister Jeroen Dijsselbloem van Financiën de Wijzigingswet financiële markten 2014 naar het parlement.

Het wetsvoorstel bevat onder andere een zorgplicht voor de financiële sector. Het advies van de Raad van State hierover is duidelijk: de beoogde zorgplicht jegens de consument bestaat nu al, en deze extra regel voegt daar niets aan toe. De Raad, die een zwaarwegend advies geeft bij elk nieuw wetsvoorstel, vindt dat de wijzigingswet 'deels nader dient te worden overwogen'. Als de banken volledig verantwoordelijk worden voor de beslissingen van de consument, kan die consument zijn eigen kritische houding laten varen, waarschuwt het adviesorgaan van de regering.

Tegelijkertijd zien we het ministerie van Financiën, met de indiening van het wetsvoorstel, loyaal uitvoering geven aan dit voornemen uit het door PvdA en VVD gesloten regeerakkoord. Daarmee is de politiek aan zet.

De politieke discussie over de zorgplicht wordt, vijf jaar na het begin van de financiële crisis, een interessante lakmoesproef.

Blijft er in Nederland sprake van een verzuurd klimaat waarin de politiek vol voor de electorale bonus gaat die de introductie van deze zorgplicht zou opleveren? Of toont de Tweede of Eerste Kamer leiderschap en visie door de invoering van de zorgplicht, gezien het advies van de Raad van State, af te blazen?

Politici verwijten de betrokkenen bij de financiële crisis vaak dat ze een tunnelvisie hadden en niet genoeg acht sloegen op de signalen van hun risicomangers.

Diezelfde observatie zou echter, anno 2013, ook op kunnen gaan voor de Nederlandse politici. Want als de politiek, in hun collectieve emotie om de financiële sector aan te pakken, niet meer luistert naar het neutrale en inhoudelijke advies van de Raad van State, naar wie dan nog wel? En wat betekent het als de politiek er een gewoonte van maakt om deze veiligheidsklep in de democratie te negeren?

De discussie over de zorgplicht in de Wijzigingswet financiële markten is meer dan een discussie over financiële regels. Het is een serieuze lakmoesproef die uitwijst hoe groot het zelfcorrigerend en rationeel vermogen in de Nederlandse politiek op dit moment is.

Simon Lelieveldt is adviseur en voormalig hoofd toezicht en financiële markten van de NVB.

